

ÅRSPLAN FOR ØREJORDET BARNEHAGE
BARNEHAGEÅRET 2026/2027

Innholdsfortegnelse

Presentasjon av barnehagen
Barnehagens kontaktinformasjon
Formålet med årsplanen
Fokusområde 2026/2027
Rammeplan for barnehagen
Livsmestring og helse
Lek, vennskap og trivsel
Læring og danning
Mangfold
Språk og språkmiljø
Bærekraftig utvikling
Barns medvirkning
Psykososialt barnehagemiljø og
nulltoleranse mot mobbing
Mat og måltider i barnehagen

Progresjon
Barnehagens digitale praksis
Planlegging, dokumentasjon og vurdering
Overganger innad i barnehagehverdagen
Trollklubben
Overgang barnehage – skole
Overgang fra liten til stor avdeling
Ny i barnehagen, tilvenning
Samarbeid mellom barnehage og hjem
Visma app, min barnehage
Barnehagens samarbeidspartnere
Markeringsdager i barnehagen
Regnbuedager
Kalenderdelen

Moss
kommune

Ørejordet barnehage er en kommunal barnehage, og består av to separate bygninger med til sammen seks avdelinger.

Barnehagen ligger naturskjønt til nederst på Ørejordet, med umiddelbar nærhet til varierte og attraktive turområder som benyttes aktivt av avdelingene. I nærmiljøet finner vi blant annet et skogsområde kalt «Lunden», en stor fotballbane, BMX-bane og Moss ishall. Disse områdene gir gode muligheter for allsidig lek, læring og mestring gjennom hele året.

Barnehagen har en fast avtale med Moss ishall, som brukes ukentlig i vinterhalvåret av barn i alderen 4–5 år. Ishallen stiller kostnadsfritt med hjelmer og skøyter.

Velkommen til Ørejordet barnehage

Foto: Monica Salen

Moss
kommune

Barnehagens kontaktinformasjon

Askeladden 2-6 års avdeling

Pedagogisk leder: Maria Valaker

E-post: maria.valaker@moss.kommune.no

Telefon: 404 35 447

Reveenka 2-6 års avdeling

Pedagogisk leder: Tonette Urstad

E-post: tonette.urstad@moss.kommune.no

Telefon: 474 50 016

Tyrihans 2-6 års avdeling

Pedagogisk leder: Helene Enderød Sørensen

E-post: helene.enderod.sorensen@moss.kommune.no

Telefon: 488 60 393

Barnehagestyrer: Siri Strømnes Nilssen

Telefon: 951 65 626

E-post: siri.silverman@moss.kommune.no

Rødhette 3-6 års avdeling

Pedagogisk leder: Monika Borgan Peralta

E-post: monika.borgan.peralta@moss.kommune.no

Telefon: 459 74 636

Tommeliten 0-2 års avdeling

Pedagogisk leder: Tina Madeleine Sørensen

E-post: tina.sorensen@moss.kommune.no

Telefon: 488 62 262

Smørbukk 0-2 års avdeling

Pedagogisk leder: Ece Erdem

E-post: ece.erdem@moss.kommune.no

Telefon: 459 72 707

Barnehagestyrer: Anne Cathrine Karlsen

Telefon: 957 93 514

E-post: anne-cathrine.karlsen@moss.kommune.no

Åpningstider i barnehagen vår er kl. 07.00-16.45

Moss
kommune

Barnehagen har stengt følgende datoer i barnehageåret 2026/2027:

- 13 og 14 august 2026 (*planleggingsdager*)
- 19 november 2026 (*planleggingsdag*)
- 24 desember til og med 3 januar 2027 (*juleferie*)
- 22 mars 2027 til og med 29 mars (*påskeferie*)
- 12 og 13 april 2026 (*planleggingsdager*)
- 6 mai 2027 (*Kristi himmelfartsdag*)
- 17 mai 2027 (*grunnlovsdagen og 2.pinsedag*)
- Uke 28, 29 og 30. (*sommerstengt*)

Moss
kommune

Visjon og kvalitet

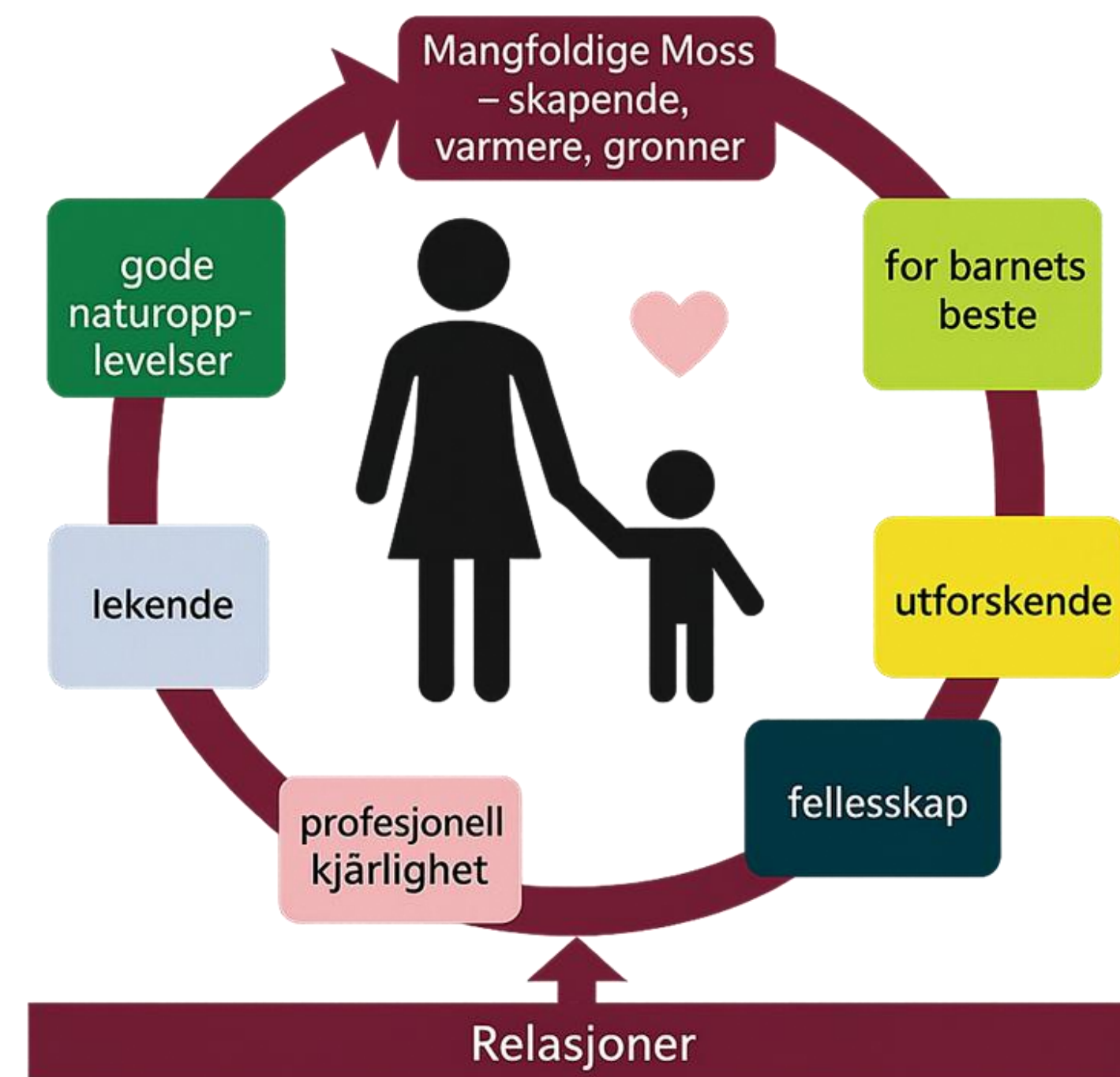
Kommunens visjon, «**Mangfoldige Moss – varmere, skapende, grønnere**», står sentralt i barnehagens arbeid. Med utgangspunkt i visjonen er det utviklet felles kvalitetsprinsipper og kvalitetsstandarder, som skal skape en felles forståelse av kvalitet, gi retning for det pedagogiske arbeidet og sikre god praksis på tvers av barnehagene.

De felles kvalitetsstandardene omfatter tilvenning, kosthold og digital praksis.

Kvalitetsprinsippene:

- For barnets beste
- Fellesskap
- Gode naturopplevelser.
- Utforskende
- Profesjonell
- Lekende

Som en grunnmur for etterlevelse av disse prinsippene ligger relasjoner.

Moss
kommune

Hovedmål, organisering og planforankring

Årsplanen bygger på lov om barnehager, rammeplanen og Moss kommunes overordnede planer og føringer.

Kommuneplanens samfunnsdel har tre hovedmål.

For barnehagene er hovedmålet «**I Moss er alle inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring**» et felles og overordnet mål for all barnehagepraksis.

Kongstanken i kommunalområdet kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) er at;
kultur, oppvekst og aktivitet i fellesskap skal bidra til deltakelse for alle, sikre like muligheter og skape varige endringer som forebygger utenforskap.

Enhet barnehage er organisert under kommunalområdet KOA, og er en viktig del av et helhetlig oppvekstløp.

Barnehagen bidrar innenfor følgende fire satsingsområder:

- Attraktiv by med mangfoldige muligheter
- Trygg start og god oppvekst
- Helhet og sammenheng for innbyggerne
- Utdanning og arbeid for alle

Barnehageplanen er en politisk vedtatt fag- og temaplan som beskriver hvordan barnehagene i kommunen skal arbeide. Planen inneholder en tiltaksplan, og det forventes at barnehagene arbeider systematisk med tiltakene gjennom hele fireårsperioden planen gjelder for.

Moss
kommune

Formål med årsplan

Formålet med årsplanen er at den skal virke som et strategisk og operativt styringsverktøy. Årsplanen bygger på departementets "Rammeplan for barnehager", Barnehageloven, kommunens lokale kvalitetsplan og FNs barnekonvensjon. Den er først og fremst et arbeidsredskap for personalet i barnehagen, og et utgangspunkt for foreldrene til å gjøre seg kjent med virksomheten, og ha mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.

Årsplanen er også et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen, og dokumenterer for våre valg og begrunnelser. Den gir informasjon om vårt pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommunen, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen ble godkjent av SU i juni 2026.

Foto laget med AI

Rammeplan for barnehager

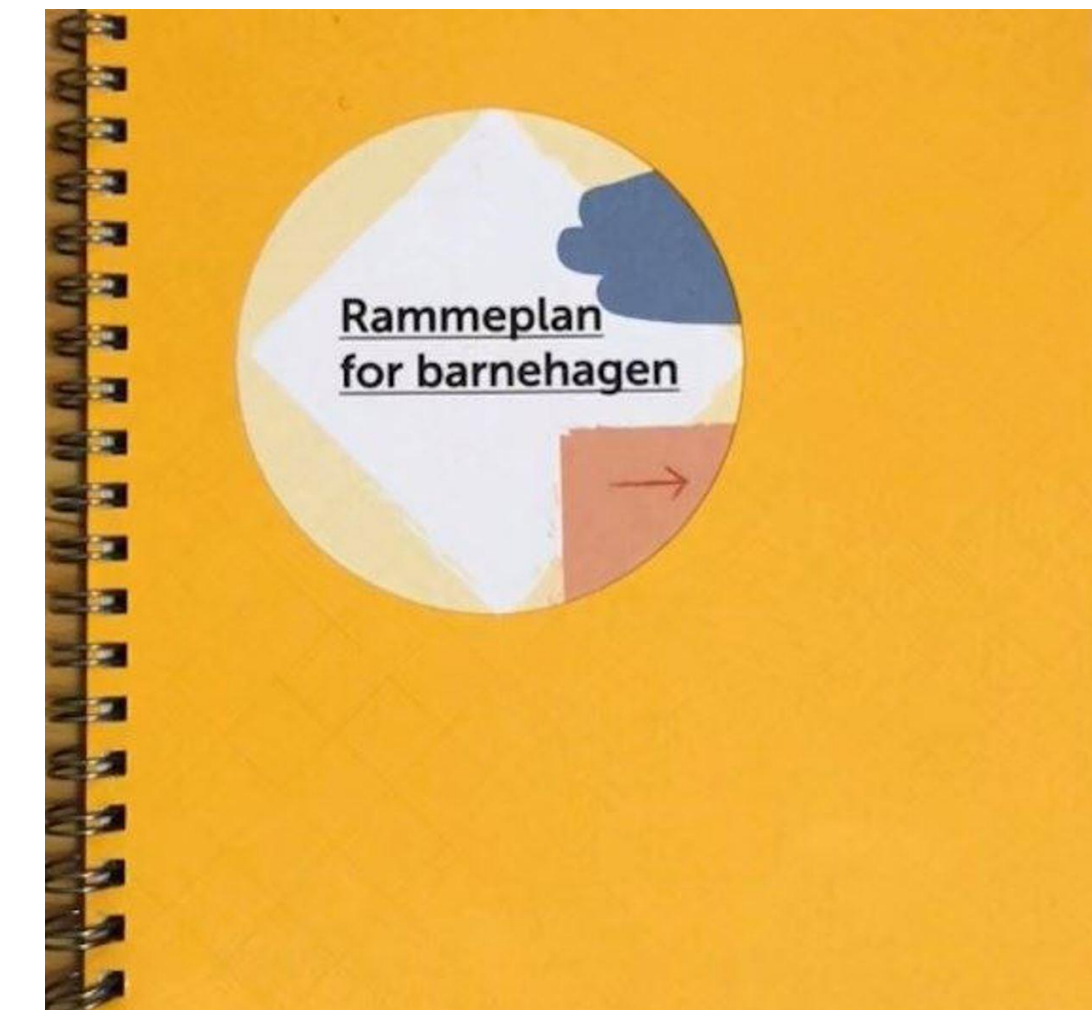
Rammeplan for barnehagen er en nasjonal forskrift til barnehageloven. Den fastsetter innhold, mål og oppgaver for alle barnehager. Den er forpliktende og gir retningslinjer til barnehagen som en pedagogisk virksomhet. Rammeplanen sier blant annet noe om hva en pedagogisk virksomhet er, og hvordan vi skal forstå begreper som inkluderende lek, omsorg, læring og danning. Den sikrer at alle barn har et likeverdig tilbud, uavhengig av eierform.

I Ørejordet barnehage er vi opptatt av å bruke rammeplanen i vårt daglige arbeid med barna. For å sikre dette lager vi planer med mål og progresjon for hver enkelt barnegruppe.

Rammeplanen har beskrevet 7 fagområder som alle barnehager skal basere sitt innhold på. Barnehagen skal ikke 'undervise' i fag, men barn skal lære gjennom opplevelser. Lek er den viktigste arenaen for å få opplevelser innenfor fagområdene og aktive voksne legger til rette for dette. Vi bruker ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med alle fagområdene. Fagområdene gjenspeiles i alle aktiviteter i barnehagen.

Fagområdene er:

- Kunst, kultur og kreativitet
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Moss
kommune

Fokusområde 2026-2027

Utviklingsarbeid for å styrke barns språkferdigheter – Nytt REKOM-prosjekt fra høsten 2025

Høsten 2025 startet vår barnehage et treårig faglig utviklingsarbeid i samarbeid med NTNU Skrivesenteret. Dette arbeidet skjer som en del av et nytt REKOM-prosjekt (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage), der fem kommunale barnehager deltar. Barnehagene som deltar i prosjektet, har et rikt mangfold av barn med ulik språklig og kulturell bakgrunn.

Bakgrunnen for prosjektet:

Vi ser et stort behov for å styrke arbeidet med språk i barnehagen, for å sikre at alle barn får like muligheter til å utvikle gode språkferdigheter. Språk er en nøkkelfaktor for barns deltakelse i lek og samspill, og for å oppleve fellesskap og tilhørighet. Språkstimulering er derfor en av barnehagens viktigste oppgaver.

Mål med prosjektet:

- Skape et inkluderende fellesskap gjennom systematisk språkstøtte og språkarbeid.
- Bidra til at alle barn utvikler språkferdigheter som gir dem mulighet til å delta aktivt i lek og fellesskap.
- Heve kompetansen blant personalet og styrke det språklige miljøet i barnehagen.

Hvordan vi skal jobbe:

- Personalet vil delta på fagsamlinger i regi av NTNU Skrivesenteret, med fokus på språkstimulerende strategier og utvikling av språkmiljø i barnehagen.
- Det vi lærer på fagsamlingene, skal prøves ut og videreutvikles i vår egen barnehage.
- Vi vil få faglig støtte og veiledning gjennom hele prosjektperioden.

Dette prosjektet er et viktig steg i vårt langsiktige arbeid med inkludering, språk og fellesskap. Vi gleder oss til å utvikle barnehagen videre sammen – til det beste for alle barn.

Moss
kommune

Livsmestring og helse

Nyere forskning legger vekt på betydningen av livsmestring i barnehagen, hvor barnehagen skal støtte barnas evne til å mestre utfordringer og utvikle robusthet. Dette innebærer å hjelpe barna med å håndtere følelser, bygge positive relasjoner og utvikle sosiale og emosjonelle ferdigheter. Barnehagen skal også forebygge krenkelser og mobbing, og skape et trygt miljø der barna kan utvikle seg.

Dette betyr at barnehagen skal skape trygge og utfordrende rammer, tilrettelegge for positive opplevelser, hjelpe barn til å jobbe med selvregulering, samt at barnehagepersonalet må være bevisst sin egen rolle som rollemodeller og til å fremme livsmestring hos barn.

I Ørejordet barnehage ønsker vi å «ruste barn til livet», slik at de etter endt barnehagetid har en god forutsetning for å takle livet – i både motgang og medgang.

Foto Helene Enderød

Moss
kommune

Lek, vennskap og trivsel

Gjennom arbeid med lek, vennskap og trivsel skal barnehagen bidra til at barna:

- Gleder seg til å gå i barnehagen
- Opplever trivsel og mestring i samspill med andre barn
- Får venner
- Viser omtanke, lytter til andre og respekterer andres synspunkter og følelser.
- Utvikler lekekompetanse i takt med modenhet og alder.

I barnehagen skal vi skape et inkluderende miljø som fremmer fellesskap, likeverd og samhold gjennom lek. Vi skal legge til rette for, og veilede barn, slik at de opplever mestring, utvikler leke- og sosial kompetanse.

Vennskap viser seg ulikt ut fra modning og alder. Gleden de minste viser med hele kroppen når de ser andre barn, og hvordan de sitter tett sammen i parallell-lek, er like viktig som de store barnas inkludering og invitasjon i rollelek, regellek og prosjekter.

Denne progresjonen, sammen med de voksnes tilstedeværelse og veiledning i lek og aktivitet er viktig for å sikre at alle barn inkluderes.

Avdelingene deler barna inn i mindre grupper gjennom dagen. Å være en del av en mindre gruppe gir trygghet, nærhet og mulighet for andre aktiviteter. Det gir også bedre forutsetninger for leken og etablering av vennskap. Gruppene endres ut fra barnas interesser, forutsetninger, alder, modning og progresjon gjennom året..

Slik gjør vi det hos oss:

- Leser barnelitteratur om relasjoner, lek og vennskap som blant annet "ti små vennebøker".
- Vi snakker og reflekterer sammen med barna om det vi leser og opplever i lek og samspill.
- Skaper felles opplevelser i små og store grupper, avdelingsvis eller på tvers av avdelinger og aldersgrupper.
- Vi deler barna inn i mindre leke- og aktivitetsgrupper hvor ansatte er tett på, og deltar og veileder barna i samspill.

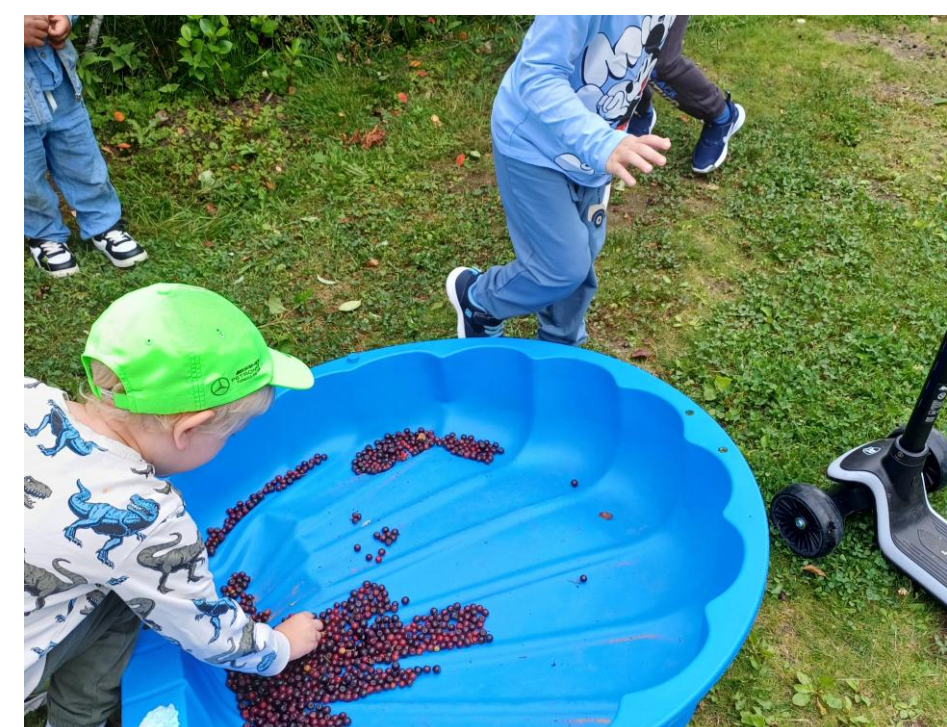

Foto Helene Enderød

Moss
kommune

Læring og danning

Når man snakker om læring er det mange som tenker at det handler om ABC eller 123, men i barnehagen er læring noe helt annet.

Læring i barnehagen er blant annet sosial kompetanse, omsorg, språkutvikling, samarbeid, sanse, ta hensyn, vente og mye mer. I barnehagen legger vi grunnlaget for barnas hele utvikling. Barna trenger å vite hvordan de skal håndtere konflikter, de trenger å lære om vennskap, de trenger å vite at det ikke alltid er de som kommer først og de trenger å erfare å være en del av en gruppe. ABC og 123 kommer seinere, og det er helt greit.

Danning går igjen i læring i barnehagen. Danning handler om alt barna opplever og erfarer i barnehagen som de tar med seg videre i livet. Danningsarbeidet i barnehagen inkluderer å jobbe med holdninger, verdier, sosialt fellesskap, inkludering, lek, læring, språk, omsorg og mangfold.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi snakker om hvordan vi skal være med hverandre
- Vi bruker vennebøker i samlinger og lesestunder.
- Vi har fokus på å lære å dele og turtaking.
- Vi snakker om og lærer "stoppregel" til bruk i situasjoner der man opplever at man ikke vil være med.
- Vi bruker hverdagssituasjoner som påkledning, måltid og samlinger til å snakke med barna om hendelser som skjer i løpet av dagen.
- Vi følger opp barnas egne interesser for bokstaver og tall, men dette er ikke hovedfokuset til barnehagen
- Vi oppmuntrer og veileder barna til å bli selvstendige og ta egne beslutninger.

Foto Helene Enderød

Moss
kommune

Mangfold

Ørejordet barnehage har et mangfoldig miljø. Dette gjenspeiles i både barnegruppen vår, de ansatte og nærmiljøet vårt.

Mangfold handler om hvem vi er sammen. I et mangfold blant mennesker handler det om variasjoner. Alt fra klær, til hudfarge til om man er venstre eller høyrehendt til hva vi tror på. Uansett hvor vi er, er vi et i et mangfold. For oss i Ørejordet er det viktig å inkludere, respektere og verdsette mangfold. Dette gjør vi ved å legge til rette for at barna skal erfare at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Vi legger til rette for felles erfaringer og opplevelser.

Gjennom å markere forskjellige merkedager som er i barnas liv setter vi fokus på deg. Hva er det du kan og gjør som ikke jeg gjøre? Hvordan gjør dere det hjemme hos deg? Hva kan jeg lære av deg? Hvordan kan vi gjøre dette sammen? Alle barna i Ørejordet barnehage skal erfare at det er ok å være akkurat som jeg er.

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi verdsetter mangfold ved å være åpne og lyttende for ulike meninger, erfaringer og tanker.
- Vi oppfordrer barna til å uttrykke seg fritt og trygt om egne tanker og følelser, men passer samtidig på å bevisstgjøre barna på at enkelte ting de uttrykker, kan være sårende for andre.
- Gjennom barnehageåret besøker ulike barnegrupper blant annet Ekholt helse og omsorgssenter.
- Vi er bevisste på hvilke materialer vi tilbyr barna i form av leker og bøker.
- Barnas hjemmespråk, identitet og kultur blir ivaretatt og møtt med respekt.
- Vi markerer ulike høytider som er representert i barnegruppen vår. Samt besøker kirke, tempel, moske og eventuelt andre religioner som er representert i barnegruppen vår.
- Vi har regnbuedager i juni. Da har vi to uker hvor vi har ekstra fokus på mangfold.

Moss
kommune

Språk og språkmiljø

Barnas språk utvikles og stimuleres i deres naturlige arenaer, sammen med andre barn og i miljøer som inspirerer.

Språkutvikling skjer blant annet gjennom lek, planlagte språkaktiviteter, i formelle og uformelle læringssituasjoner og i alle hverdagens små og store gjøremål.

Her får barna rom for å utforske og leke med språket, lytte til andre barn og ha lydhøre og observante voksne rundt seg som har bevissthet rundt språkutvikling.

Prosjektet barnehagens ansatte deltar i gjennom Rekom, er rettet mot inkluderende språkarbeid og gir barnehagens ansatte god kompetanseheving.

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi deler barna inn i små lekegrupper, både faste grupper og grupper ut fra barnas interesser og behov.
- Vi tilbyr barna variert lek, eksempelvis rollelek, frilek, utelek og regellek
- Vi bruker sanger, fortellinger, rim og regler som utgangspunkt for felles lekereferanser.
- Vi leser barnelitteratur tilpasset barns alder og modning.
- Vi bruker konkrete når vi forteller historier og eventyr.
- Vi deltar aktivt, observerer og veileder i barnas lek.

Moss
kommune

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at vi som lever i dag, skal dekke våre grunnleggende behov, uten å ødelegge for fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Barnehagen skal bidra til at barna forstår at det vi gjør i dag får konsekvenser for fremtiden.

Vi lærer barna om gjenbruk, og vi bruker opp det vi har, eller gjenbruker forskjellig materiale.

Vi ønsker også at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Gjennom gode naturopplevelser gjør vi barna bevisste på at naturen påvirkes av hvordan vi mennesker lever.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi undrer oss over, og utforsker naturen gjennom året sammen med barna.
- Vi gjenbruker materialer i formingsaktiviteter og lek.
- Vi kildesorterer sammen med barna.
- Panter tomflasker når vi har det.
- Vi har fruktbusker, samt en urte og grønnsakshage.

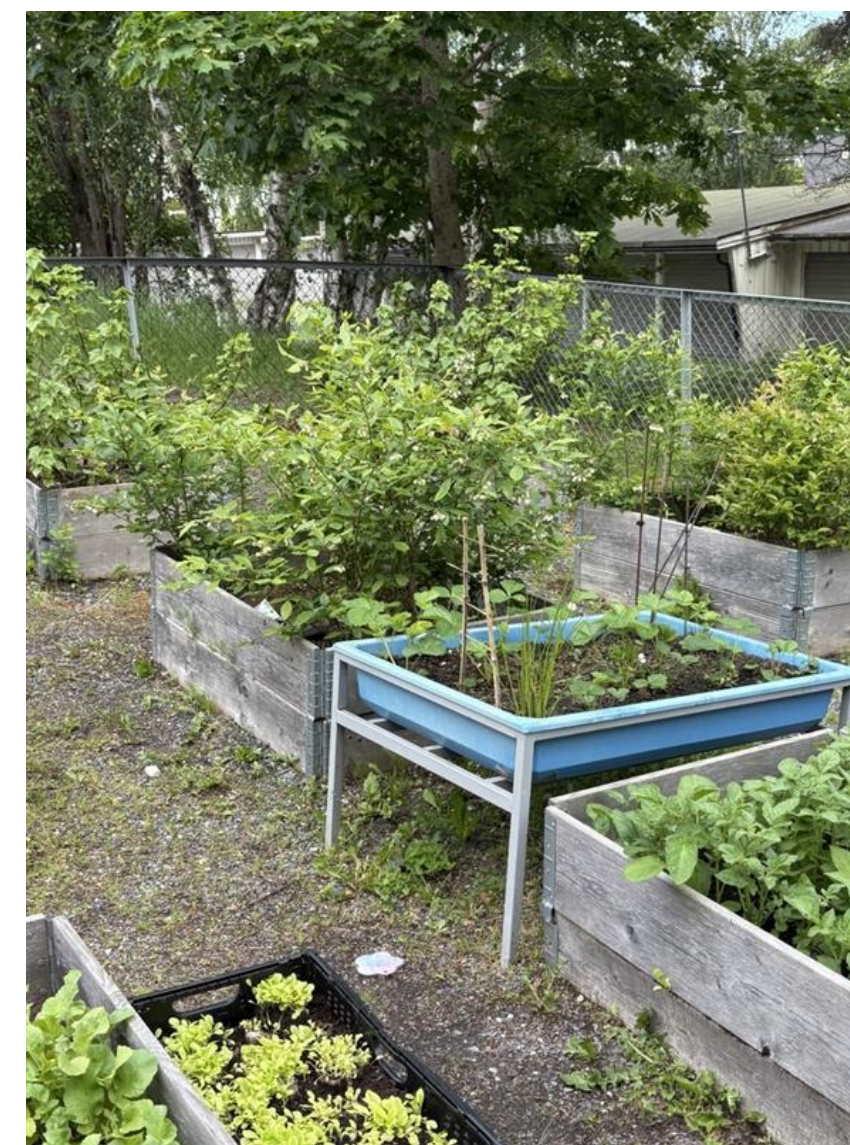

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Moss
kommune

Barns medvirkning

Barn skal få mulighet til å delta i planlegging og vurdering av egen hverdag. Hvordan de medvirker varierer i forhold til alder og modenhet. Vi skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (Rammeplan for bhg)

Å ta medvirkning på alvor krever at de ansatte er aktivt tilstede i barnas lek og aktivitet.

Vi ønsker at barna skal oppleve mestring, bli motiverte og få støtte gjennom medvirkning. Barna skal få tenke selv, oppleve å bli sett, hørt og verdsatt. De skal få mulighet til å finne egne løsninger, være kreative og føle at de eier sin egen hverdag. Målet er at barna skal bli trygge på seg selv og sin dømmekraft.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi har morgenmøter og samlinger der barna kan komme med sine innspill, tanker og ideer.
- Vi oppmuntrer og legger til rette for at barna får gi uttrykk for sine tanker og meninger.
- Vi følger opp barnas tanker og ideer.
- Vi planlegger aktiviteter og prosjekter ut fra barnas interesser og behov.
- Vi gjennomfører barnesamtaler

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Moss
kommune

Omsorg

I Ørejordet barnehage har vi stort fokus på omsorg og trygghet. Vårt mål er at hvert enkelt barn skal føle seg trygg, sett og hørt.

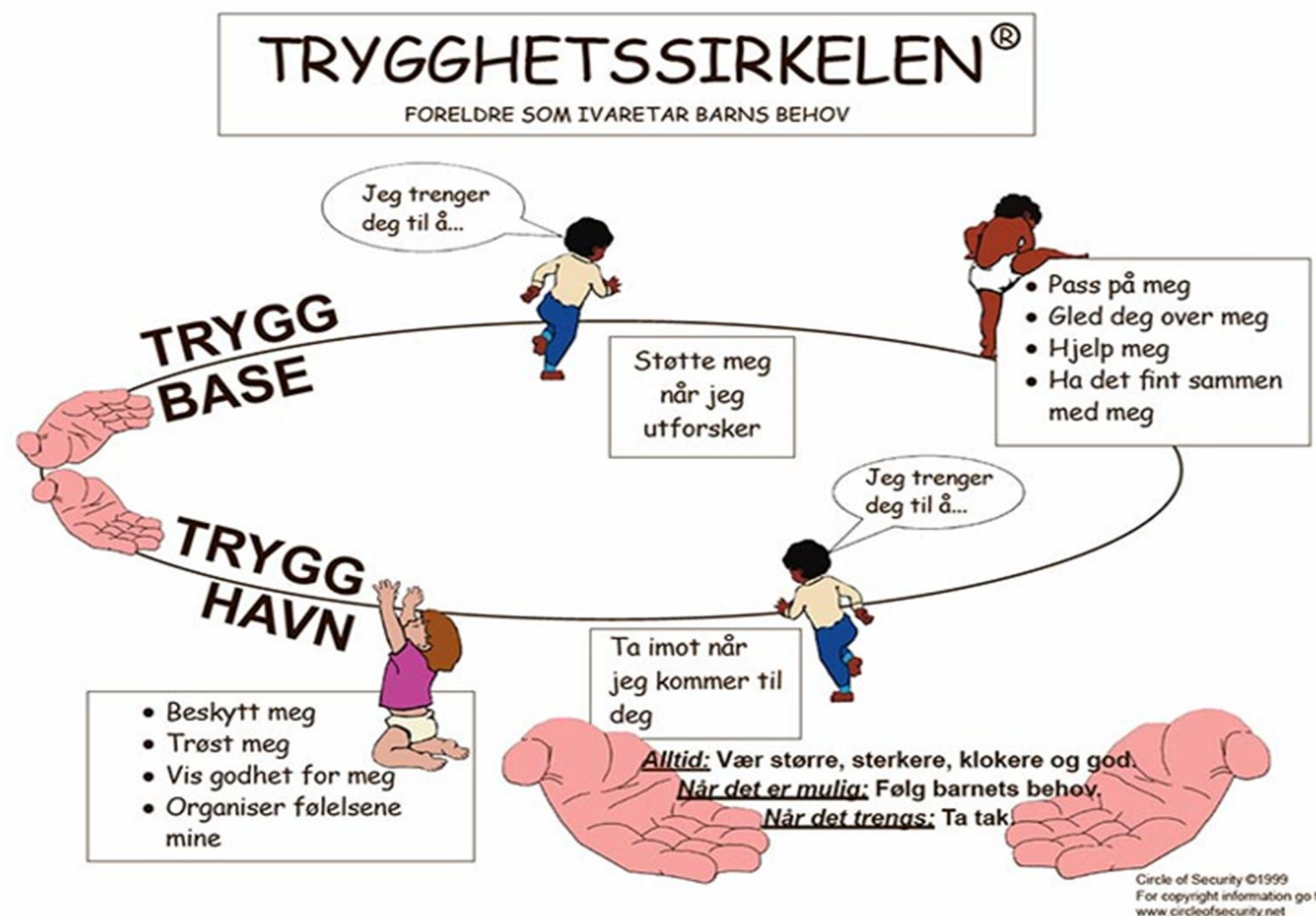
I omsorgsarbeid handler dette om relasjoner.

Relasjoner mellom ansatt-barn, og barn-barn. I vårt omsorgsarbeid tar vi utgangspunkt i og jobber ut ifra COS (circle of security)-metoden.

COS-metoden, ofte kalt «trygghetssirkelen» på norsk, er et relasjonsbasert program. Det er en visuell modell som viser barnets behov for å utforske (gå ut av sirkelen) og behov for å komme tilbake for trøst og trygghet. (gå inn i sirkelen) Metoden fokuserer på å bygge en sunn relasjon mellom barn og omsorgspersoner.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi bruker god tid under tilvenning, følger barnas tempo og lar barna komme til oss når de er klare.
- Vi legger til rette for at barna skal knytte seg til ansatte og andre barn.
- Vi er tydelig ansatte, som møter barna med trygghet, ro og varme.
- Vi er sammen med barna der de er.

Moss
kommune

Psykososialt barnehagemiljø og nulltoleranse mot mobbing

Barnehageloven kap. 8 - § 41, § 42 og § 43

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Formålet med bestemmelsen er å understreke viktigheten av tydelige holdninger fra barnehagens side. De som arbeider i barnehagen har plikt til å gripe inn hvis et barn utsettes for krenkelser. En krenkelse kan være fysisk eller verbal, men den kan også være mer indirekte i form av utfrysning. Plikten til å gripe inn vil derfor kunne handle om alt fra å bryte opp en krangel til å inkludere barnet i lek.

- Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Alle som arbeider i barnehagen skal gripe inn når et barn utsettes for slike krenkelser.
- Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
- Barnehagen har aktivitetsplikt knyttet til mobbing.

Alle i barnehagen **skal**:

Følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø

Iverksette tiltak når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Videre skal man undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak. sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Det samme gjelder ved en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang.

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Moss
kommune

Mat og måltider i barnehagen

Måltidet er en sosial arena og gir en strukturert ramme for samspill og dialog mellom barna, og mellom barn og ansatt. Det er en aktivitet hvor vi vektlegger fellesskapsfølelse, matglede, språk og relasjoner. Samvær, samtaler og deling av opplevelser er også en viktig ressurs for språkmiljøet og språkutviklingen. Vi spiser i mindre grupper for å få mer nærhet til hverandre, og for at det skal være større rom og mulighet for den enkelte å delta i samtaler. At de ansatte er aktive og bevisste rollemodeller er av stor betydning for å skape gode samtaler og sikre at alle blir inkludert.

"Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til sunn helse" (Rammeplan for barnehager). Vi serverer frokost, lunsj og et fruktmåltid i barnehagen. Det er varmlunsj en dag i uken. Pålegg varieres, og grønnsaker serveres som supplement til brød og knekkebrød.

Vi følger «Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen» og «Bra mat i barnehagen».

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi stiller undrende og lyttende spørsmål.
- Vi oppfordrer barna til å delta i samtalen og lytte til hverandre
- Vi benevner de ulike mat- og drikkeproduktene, og vi bruker aktivt begreper.
- Vi motiverer alle barn til å smake på maten som blir servert.
- Vi oppmuntrer de eldste barna til å hjelpe de yngste, og at de sender maten rundt bordet.
- Vi har kjøkkenhage, der vi dyrker grønnsaker og urter. Barna er med på prosessen fra jord til bord.
- Vi har ASK plakater ved måltidene slik at barn uten språk kan ytre sine ønsker for hva de ønsker å spise.

Moss
kommune

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til utvikling av barnas lek, kreativitet og læring.

Digitale verktøy skal være en supplerende arbeidsmåte hos oss som bidrar til felles referanser i lek og aktiviteter. Vi legger til rette for pedagogiske prosesser, kreativ bruk og tilbyr barna en digital praksis hvor de forholder seg til regler, venter på tur og samarbeider.

Personalet skal være aktive sammen med barna i bruk av digitale verktøy.

Vi følger helsedirektoratets råd for bruk av skjerm med barn.

For å bidra til at barnehagene i Moss kommune får et godt og likeverdig tilbud utarbeider kommunen felles kvalitetsstandard, veileder og verktøy.

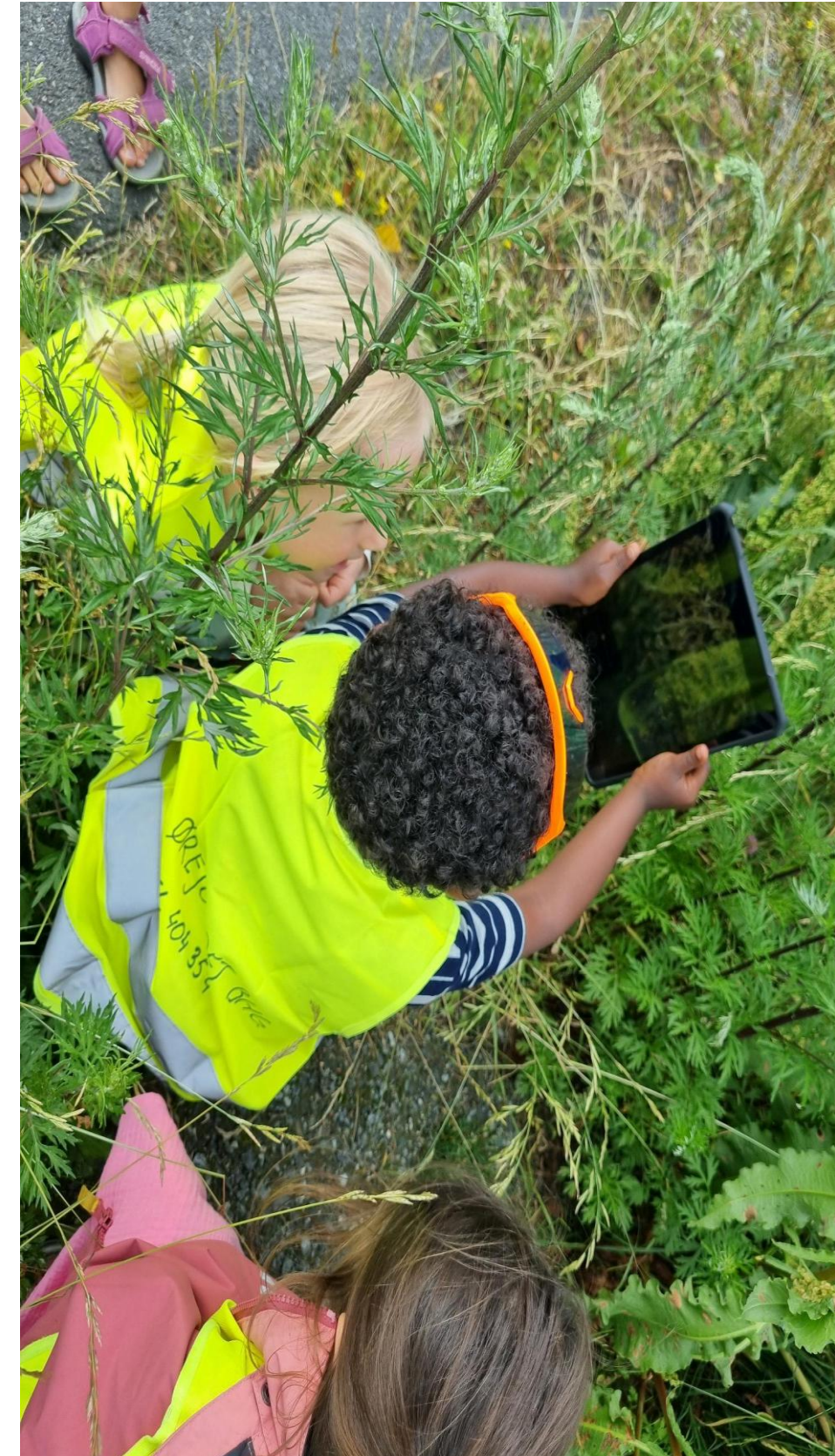

Foto av Helene Enderød

Helsedirektoratets råd:

- Barn under 2 år bør unngå skjerm.
- Barn 2-5 år bør avgrense skjermbruk inntil 30 min - 1 time daglig på fritida.
- Barn 6-12 år bør avgrense skjermbruk inntil 1 - 1,5 time daglig på fritida.

Hentet fra:

[Nye skjermråd fra Helsedirektoratet - Helsedirektoratet](#)

Moss
kommune

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging og dokumentasjon

Barnehagen er en lærende organisasjon. Vi skal planlegge, dokumentere og vurdere vårt arbeid for å videreutvikle kvaliteten. Det pedagogiske arbeidet er forankret i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når vi reflekterer over og drøfter den i kollegiet og/eller med barna. Gjennom planer og dokumentasjon viser vi hvordan vi praktiserer rammeplanen og årsplanen. Vi dokumenterer hverdagen i dagboken i Visma appen. Dette gjør vi gjennom bilder og tekst. Det gir foreldrene informasjon om hva barna erfarer, opplever og lærer i barnehagen. Det gir også grunnlag for personalets refleksjon over egen praksis.

Alle avdelinger skriver månedsplaner som henger sammen med årsplanen. I månedsplanene og i de ukentlige dagbokinnleggene i Visma Min barnehage app, er det også et tilbakeblikk på perioden som har vært.

Kompetanseutvikling

Plandager, personalmøter, kurs og samlinger benyttes til kompetanseheving for personalet. Dette foregår både eksternt, felles i kommunen og lokalt i barnehagen. Valg av tema for kompetanseheving gjøres på bakgrunn av satsningsområder og interne behov.

Dette barnehageåret vil vi fortsette å prioritere kompetanseheving innenfor språkutvikling.

Vurdering

Vurdering av årsplanen og egen praksis er med på å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingen gjøres i form av observasjoner og barnesamtaler, og tas opp på avdelingsmøter.

Gjennom året deler vi praksisfortellinger knyttet til våre mål på avdelingsmøter. Kritisk refleksjon øker vår bevissthet. Det bidrar til at vi endrer vår praksis og gir en positiv utvikling for kvalitet i barnehagen.

Moss
kommune

Progresjon

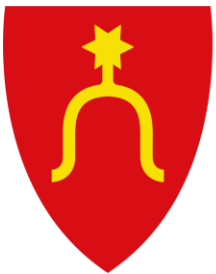
Barn skal oppleve progresjon gjennom alle årene i barnehagen. Dette innebærer at de skal utforske, erfare og undre seg for så å lære, utvikle seg og oppleve fremgang ut i fra individuelle forutsetninger.

Vi legger til rette for variert lek og aktivitet gjennom dagen. Alle barn skal ha en positiv utvikling og oppleve mestring. De ansatte som jobber i Ørejordet barnehage er tett på barna i deres lek og aktiviteter. Ved å være tett på og aktiv sammen med barna fanger vi opp barnas interesser og kan planlegge og tilpasse det pedagogiske innholdet på deres premisser.

Vi planlegger for aldersprogresjon i de ulike aktivitetene, bøkene, materialene og tilbudene som barna deltar i. Det skal være forskjell på ettåringen og femåringen.

Eksempel på en progresjonsplan for påkledning.

0-2 år	2-3 år	3-4 år	5-6
Barnet kan finne sine egne sko, og forstår at i garderoben kler vi på oss	Barnet kan finne frem uteklær, men trenger hjelp til å finne frem annet det har behov for. Kan ta på seg dress og sko, men trenger hjelp til votter ol.	Barnet kan finne frem alt de skal ha på seg. Det kan være behov for hjelp med votter og strikker under støvlene.	Barnet kan kle seg fra topp til tå selv, med riktig klær til riktig vær.

Moss
kommune

Overganger innad i barnehagehverdagen

I løpet av en barnehagedag er det mange overganger for et barn, og det er ulike rutine- situasjoner som gjentar seg. En overgang definerer vi som alle situasjoner der barna skal gå fra en aktivitet, til en annen. For eksempel fra lek til samling, fra samling til strukturert aktivitet eller fra måltid til garderoben.

I tillegg er det flere andre små og store overganger som barna deltar i hver dag. Alle barn er forskjellige og vil takle disse overgangene på ulike måter ut fra egne forutsetninger. Det er de ansatte sitt ansvar å tilrettelegge, forberede og planlegge slik at overgangene oppleves forutsigbare og trygge

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi benytter dagtavler og bilder på avdelingene som viser barna hva som skal skje, og rytmen i dagen.
- Vi har samlingsstunder hvor vi forbereder barna på hva som skal skje.
- Vi planlegger dagsrytmen for avdelingene slik at vi sikrer gode overganger for barna.
- Vi observerer og hjelper de barna som vi ser trenger ekstra støtte i overganger og rutiner.

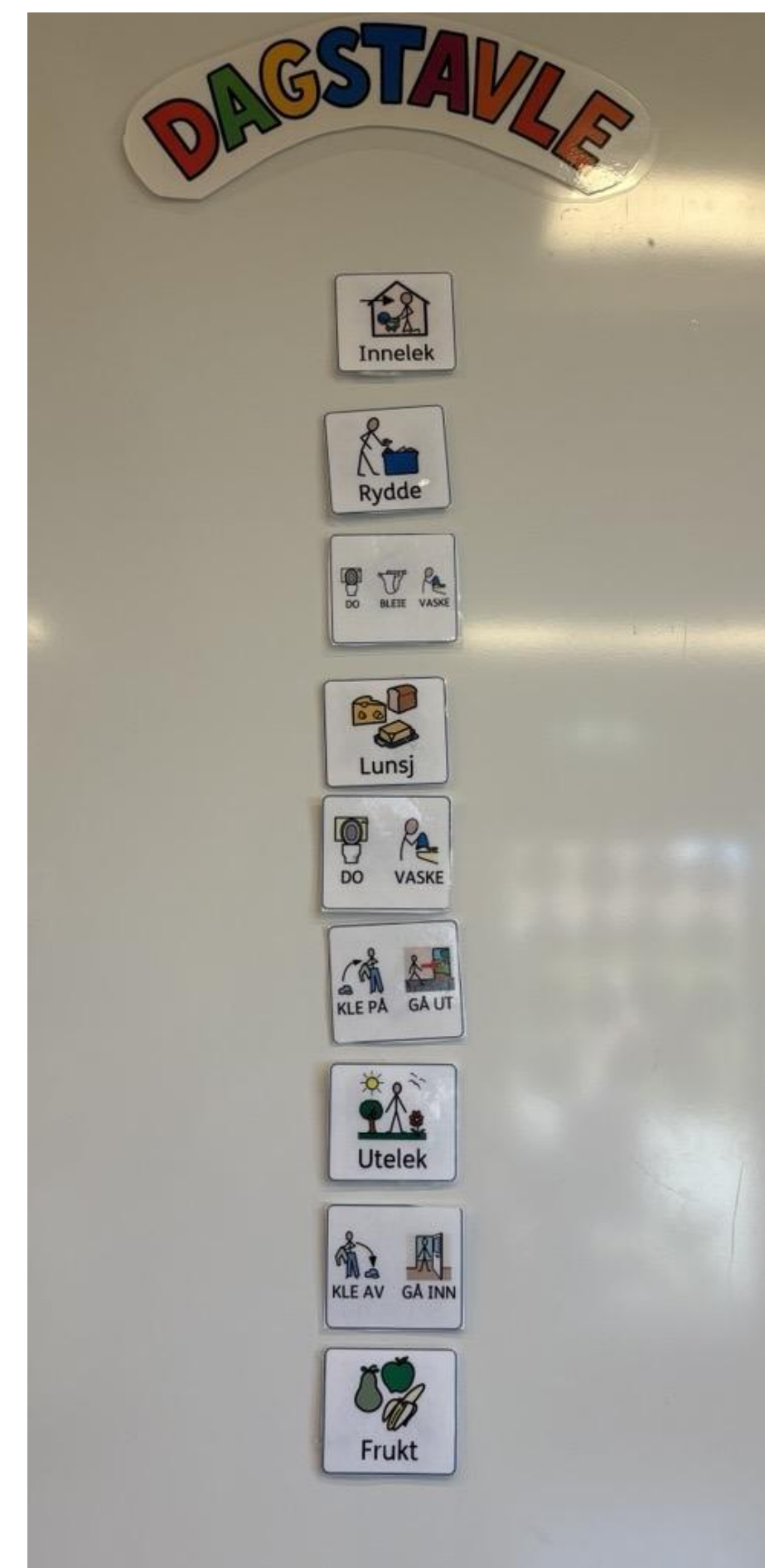

Foto av Madeleine Olsen

Moss
kommune

Overgang barnehage - skole

Rammeplanen sier: "Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole, og eventuelt skolefritidsordning."

Moss kommunes skoler og barnehager har et forpliktende samarbeid om skolestartene. Vi arbeider etter et felles årshjul hvor ulike aktiviteter skal bidra til å sikre alle skolestarterne en god og trygg overgang fra barnehage til skole/SFO.

Vi samarbeider hovedsakelig med Melløs skole, i tillegg til andre skoler hvor barn hos oss skal starte. Vi besøker hverandre og har felles aktiviteter gjennom året. Dersom vi har barn som skal starte på andre skoler etterstreber vi å besøke disse i løpet av året.

Informasjon om aktiviteter for skolestartere og samarbeidet med skolen kommer på et eget foreldremøte på høsten.

Foto av Helene Enderød

Moss
kommune

Trollklubben

Vi har en egen klubb for skolestarterne - Trollklubb! Her legger vi til rette for at barna skal møte skolen med nysgjerrighet og glede. De skal være i stand til å ivareta vennskap fra barnehagen, samtidig som de skal starte nye. Det å forstå seg selv og andre, og regulere følelser er viktig for hvordan barna håndterer overgangen til skolen.

Det skal være ekstra spesielt å gå i Trollklubben. Det siste året i barnehagen legger selve grunnlaget for skolestart. Vi skal sammen med barna utforske, lure på og undre oss sammen hva skolen er for noe.

Vi har skolestartere på flere avdelinger, og vi etterstreber et samarbeid på tvers i løpet av barnehageåret.

I juni har vi en felles avslutning sammen med foreldre og foresatte etter barnehagens åpningstid.

Slik gjør vi det hos oss:

- Turer med opplevelser i nærmiljøet.
- Skolebesøk
- Faste dager hvor vi har trollklubb
- Aktiviteter tilpasset Trollklubben hvor vi har fokus på lek, fortelling og høytlesning, rim, regler, dikt og sang, gode samtaler og utforskning og lek med skriftspråket
- Vi følger årshjulet til Moss kommune for overgang barnehage-skole.
- Vi har felles nettverkssamlinger for barnehagen og skolen.
- Barna som skal begynne på skolen for si noe om sin egen skolestart i barnesamtaler før sommeren.

Foto av Helene Enderød

Moss
kommune

Overgang fra liten – til stor avdeling

Overganger innad i barnehagen - fra liten til stor avdeling

Å begynne på en ny avdeling er både spennende, morsomt, litt skummelt og fint - på en og samme gang. Hos oss har vi gode rutiner for barnas overgang fra liten til stor avdeling. Etter påske settes det av god tid til besøk. Barna blir invitert til lek, samspill og lunsj sammen med en trygg ansatt fra sin avdeling. Målet er at barna skal bli trygge på storbarns-avdelingen før de starter på ordentlig ved nytt barnehageår.

I noen tilfeller hvor det er nødvendig avtaler vi tilvenning i samarbeid med hjemmet.

Foto av Helene Enderød

Slik gjør vi det:

- Besøksdager på stor avdeling en dag i uken fra april-juni
- Overføringssamtaler mellom liten og stor avdeling for å sørge for at barna blir ivaretatt så godt som mulig ved overføring til stor avdeling.
- Vi bruker tolk under tilvenning ved behov.
- Alle ansatte har primærbarn under tilvenning
- Vi inviterer til foreldremøte i mai for foreldre med barn som bytter avdeling, samt alle nye foreldre som starter i august.

Moss
kommune

Ny i barnehagen og tilvenning

Å begynne i barnehagen er en stor milepæl for både barn og foreldre. Det er en overgang som kan vekke mange følelser; nye mennesker, nytt fysisk miljø, nye rutiner og nye måter å være sammen på.

En god tilvenning legger grunnlaget for trygghet, trivsel og tillit – og gir barnet en myk og støttende start på barnehagelivet.

Tilvenningen handler først og fremst om relasjoner. Barnet trenger tid til å bli kjent med de voksne som skal være trygg base og støtte i hverdagen. De voksne møter barnet med nysgjerrighet, varme og forutsigbarhet. Dette gjør det lettere for barnet å utforske, leke og delta – i sitt eget tempo.

Foreldre er viktige samarbeidspartnere for oss i denne prosessen. Når foreldre og personale deler informasjon, observasjoner og tanker, får barnet en sammenheng mellom hjem og barnehage. Foreldrene kjenner barnet best, og barnehagen bygger videre på denne kunnskapen for å tilrettelegge en så god overgang som mulig.

I tilvenningsperioden legger barnehagen gjerne til rette for korte økter, rolig tempo og tydelige rutiner. Barnet inviteres til å utforske leker, delta i små aktiviteter og bli kjent med gruppen. Gradvis øker tiden i barnehagen, i takt med at tryggheten vokser.

En vellykket tilvenning betyr ikke at alt går knirkefritt fra første dag. Det viktigste er at barnet opplever at de voksne er tilgjengelige, tålmodige og sensitive for barnets behov. Når barnet kjenner seg sett og støttet, får det et godt fundament for videre utvikling, lek og læring.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi tilbyr foreldremøte for nye foreldre i mai.
- Vi tilbyr 5-8 besøksdager i mai/juni til nye barn.
- Vi tilbyr "den første" samtalen ila besøksdagene.
- Vi har tett kontakt med foreldrene etter endte tilvenningsdager for å trygge de på at barnet deres har det bra i barnehagen.
- Vi tar utgangspunkt i metoden «liten og ny i barnehagen» når vi planlegger tilvenning.
- Vi jobber bevisst med COS-metoden underveis i tilvenningsperioden

Foto av Helene Enderød

Moss
kommune

Samarbeid mellom barnehagen og hjemmet

For at barna skal ha en god hverdag både i barnehagen og hjemme, er vi avhengig av hverandre. Et godt samarbeid mellom barnehagen og hjemmet bygger på åpenhet og god kommunikasjon. Det er avgjørende for at barna skal få et så godt utgangspunkt som mulig i sin barnehagehverdag.

Sammen med foreldre/foresatte har vi et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Grunnlaget legges i den daglige kontakten.

Gjennom utviklingssamtaler legger vi til rette for at barnehagen og foreldre utveksler observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarns helse, trivsel, utvikling og læring. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et FAU og et samarbeidsutvalg. Både FAU og samarbeidsutvalget har som oppgave å fremme samarbeidet mellom hjem og barnehage.

For å være en lærende organisasjon, og en barnehage i endring og utvikling trenger vi tilbakemeldinger på vårt innhold og arbeid. Slik kan vi sammen kan bidra til god kvalitet i barnehagen. Foreldrenes innspill i FAU, SU og utviklingssamtaler tar vi med oss i videre planarbeid.

Foreldrenes arbeidsutvalg, FAU, er en arbeidsgruppe med 6-8 representanter. Av disse velges to til å representere foreldrene i SU.

Samarbeidsutvalget, SU, er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ, og forelegges saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet. Årsplanen godkjennes av SU.

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi har en velkomstsamtale i forbindelse med oppstart og tilvenning.
- Vi gjennomfører foreldremøter.
- Det tilbys utviklingssamtaler i løpet av barnehageåret.
- Vi har ulike arrangementer og foreldreettermiddager med fokus på inkluderende fellesskap, lek og relasjoner.
- Vi har inntil 4 SU møter i året.

Foto Helene Enderød

Moss
kommune

Visma app, min barnehage

Dette er barnehagens viktigste informasjons- og kommunikasjonskanal. Det forventes at alle foreldre/foresatte laster ned appen og følger med . Appen brukes til:

- Registrere inn- og utsjekk på barn.
- Dagbok. Her skriver de ansatte hva de har gjort gjennom uken. Det legges gjerne med bilder av barn som har fått godkjenning av foreldrene.
- Kalenderdel.
- Send og motta meldinger. NB: personalet besvarer meldinger innenfor barnehagens åpningstid.
- Soveliste. Her registrer vi når barna har sovet. Vi legger også inn en notis på barna. For eksempel bruker smokk, kan sove frem til kl. 14.00 ol.
- Fraværsregistrering av eget barn. Når barnet har fravær - enten ferie, fri eller er syk, skal foreldrene registrere «hvorfor», slik at barnehagen kan bemanne hverdagen riktig.
- Gi eller avslå samtykker. Barnehagen kan for eksempel ikke ta bilder av barn uten foreldrenes samtykke.

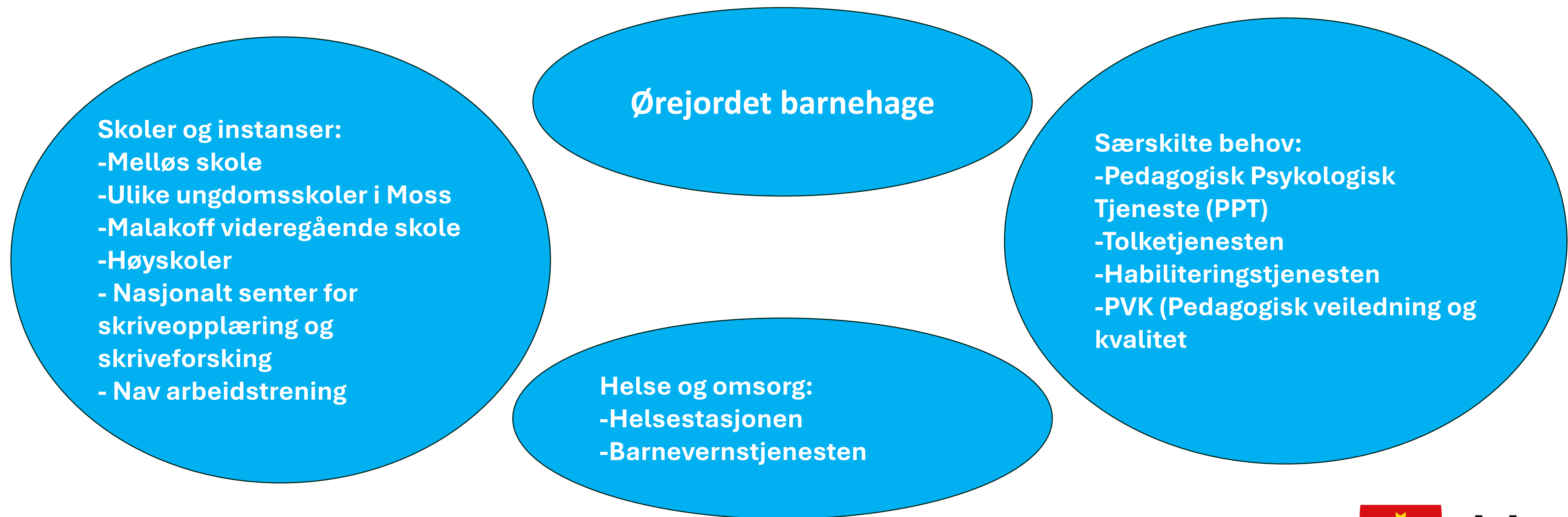
Foto hentet via google

Moss
kommune

Barnehagens samarbeidspartnere

For at barn og foreldre skal få et helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, samarbeider vi med andre tjenester og institusjoner utenfor barnehagen. Barnehagen tar også imot elever i praksis i perioder, fra ungdomsskolealder og opp til høyskole. Taushets- og opplysningsplikt er i henhold til lov og regelverk, og overholdes ved et hvert samarbeid.

Moss
kommune

Markeringer i barnehagen

Barna skal bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa, utvikle interesse og respekt for ulike kulturer og oppleve at likheter og ulikheter er verdifullt i fellesskapet vårt.

Barna skal også bli kjent med mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring. Barn vokser i dag opp i et flerkulturelt og mangfoldig samfunn. Barnehagen skal synliggjøre, ivareta og lære barna om respekt og aksept for alle menneskers valg, trosretning og levemåte.

Rammeplanen sier «barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn, og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi" "Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Det skal være plass for en åndelig dimensjon i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold".

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Slik gjør vi det hos oss

- Vi markere forskjellige religiøse høytider
- Vi legger vekt på likheter i stedet for forskjeller
- Vi lærer oss å akseptere andre for den de er
- Vi viser respekt for hverandre
- Vi samarbeider med hjemmet og lærer av hverandre. Hvordan gjøres det hos akkurat dere?
- Vi er åpne for endring av egen praksis

Moss
kommune

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Regnbuedager

To uker i juni setter vi av til noe vi kaller regnbuedager. Alle avdelingene i barnehagen deltar, men tilpasser innholdet etter alder og utvikling. Det sendes ut informasjonsskriv om hva vi skal gjøre i forkant av de to ukene.

Aktiviteter kan for eksempel være å male med regnbuefarger, eller å se ulike episoder av «Bli med heim» som går på NRK super. Episodene kan handle om «Storesøster har Downs syndrom», «To mammaer», «Adoptert», «Bonusfamilie» eller andre temaer. Vi har også ulike formingsaktiviteter, synger venne-sanger og henger opp flagg hver dag.

Vi avslutter regnbuedagene med en regnbuefest.

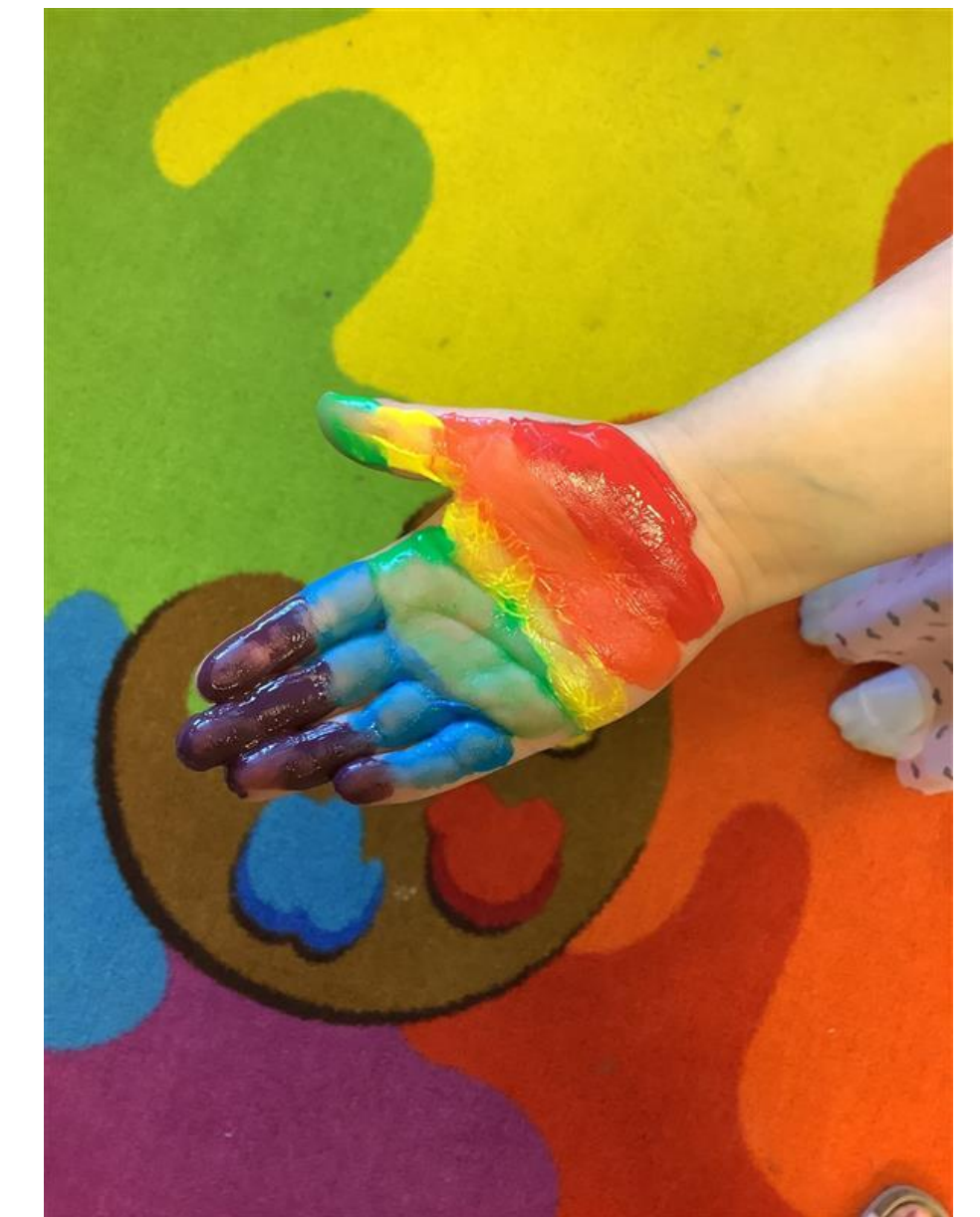
Rammeplanen for barnehager sier at:

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap.

Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.»

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Moss
kommune

Kalenderdel

I denne delen av årsplanen representerer vi:

- Viktig datoer gjennom barnehageåret
- Mål. Hvilke mål har vi for perioden?
- Tema. Hvilket tema vi skal jobbe i perioden?
- Hvilke tiltak setter vi inn for å nå målet?

Vi deler inn i alder.

- Hvordan ønsker vi at dette skal synes i praksis?

Foto av Tina Madeleine Sørensen

Moss
kommune

Viktige datoer gjennom barnehageåret

August og september

3. august: barnehagen åpner etter feriestengt
13 og 14 august: planleggingsdager. Barnehagen er stengt.
Uke 38: brannvernuke
September: foreldremøte for alle.
Uke 39: Høstgøy

Oktober og november

Dugnad uke 41 (dato kommer nærmere)
15 oktober: refleks-dagen
19 november: planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
20 november: Verdens barnedag
November: barnesamtaler for 3-6 åringene.

Desember

11 desember: Lucia
17 desember: Nissefest
Besøk i kirken for Trollklubben
24 desember til 3 januar juleferie, barnehagen er stengt.
Første dag etter ferien er 4 januar 2027

Januar og februar

4. januar: første dagen etter juleferien
15. januar: vinterglede.
6. februar: samenes nasjonaldag, markeres 05 februar i barnehagen
6. februar: têt (Vietnamesisk nyttår) markeres 08 februar i barnehagen
Besøk i Khuong Viet- tempelet for Trollklubben

Mars og april

4. mars: markering av eid i barnehagen
10. mars: Barnehagedagen, foreldre-ettermiddag
17. mars: påskelunsj for barna
22. mars – 29 mars: Påskeferie. Barnehagen er stengt.
Første dag etter påskeferien er 30 mars.
12. og 13. april: planleggingsdager. Barnehagen er stengt.
April: barnesamtaler for 3-6 åringene

Mai, juni og juli

6. mai: kristi himmelfartsdag. Barnehagen er stengt.
Mai: Dugnad uke 19 (dato kommer nærmere)
14 mai. Markering av 17 mai i barnehagen.
17. mai: Norges grunnlovsdag og andre pinsedag.
Barnehagen er stengt.
Mai: Fotballtrøye fredag (dato kommer)
Uke 26 og 27: Regnbuedager, med avsluttende regnbuefest
10. juni: Avslutningstur for Trollklubben.
15. juni: Avslutning for Trollklubben med foreldre.
Besøk i Rehmani moskeè for Trollklubben

Moss
kommune

August og september

Mål: Hvert enkelt barn skal føle seg trygt og ivaretatt

Tema: Vennskap og følelser

0-3 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi skal tilrettelegge for barnas behov.
- Vi legger til rette for at barna blir kjent med barnehagens rutiner.
- Vi legger til rette for lek og vennskap.
- Vi legger til rette for mestring
- Vi er tilstede og leker med barna.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna søker de ansatte for trøst og ivaretagelse
- Barna viser at de vet hva som skal skje i løpet av dagen.
- Barna deler seg i grupper og leker i ulike lekesoner.
- Barna og ansatte er tilgjengelig for lek og hverandre.

3-6 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi tilrettelegger for barns behov og interesser
- Vi tilrettelegger for at barna blir kjent med avdelingens rutiner
- Vi tilrettelegger for å skape nye relasjoner
- Vi er tilstede og leker med barna

Hvordan synes er i praksis:

- Barna på avdelingen inkluderer de nye barna inn i fellesskapet
- Barna oppsøker de ansatte for omsorg, lek og samtale
- Barna tar initiativ til samspill med hverandre

Periodens tips: det du gir oppmerksomhet får du mer av.

Moss
kommune

Oktober og November

Mål: Vi lærer om hvordan vi tar vare på naturen og hverandre.

Tema: Høst

0-3 år

Tiltak for å nå målet.

- Barn og ansatte undrer seg sammen over endringer i naturen.
- Vi går på tur i nærmiljøet.
- Vi øver oss på å håndtere og mestre ulike typer vær.
- Barna blir kjent med hverandre gjennom lek og aktiviteter.
- Barna får være med å påvirke i hverdagen sin

Hvordan synes det i praksis:

- Vi er ute i all slags vær.
- Barna viser glede når de ser hverandre.
- Vi har faste turdager.
- Barna får være med å velge hvor vi for eksempel går på tur.

3-6 år

Tiltak for å nå målet

- Ansatte og barn undrer seg sammen over naturfenomener
- Barn og ansatte plukker søppel på tur og sorterer i barnehagen
- Vi lærer om miljøvern og bærekraftig utvikling
- Vi tilrettelegger for gode fellesopplevelser som danner grunnlag for vennskap
- Vi gir barna kjennskap til barns rettigheter

Hvordan synes det i praksis:

- Barna reflekterer, undrer seg og skaper egne hypoteser om naturfenomener
- Barna blir oppmerksomme på søppel de i ser i naturen
- Barna vet at de har egne rettigheter

Periodens tips: Gi beskjed før en aktivitet avsluttes (fem minutter). Da går kanskje avslutningen lettere.

Moss
kommune

Desember

Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet.

Tema: jul og tradisjoner

0-3 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi legger til rette for felles opplevelser ved at barna får delta i adventsamlinger.
- Vi har sansekalender og barna blir kjent med julens lukter og smaker.
- Vi har fokus på å glede andre.
- Vi veileder barna i lek for å hjelpe dem å inkludere hverandre.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna viser glede når vi skal ha samling.
- Barna synes det er gøy og spennende med sansekalenderen.
- Ansatte og barn leker sammen.
- Barna viser glede når de for eksempel gir bort ting de har lagd i barnehagen.

3-6 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi har adventsamlinger hver dag avdelingsvis.
- Vi har felles adventsamling hver mandag.
- Vi har juleverksted, og bruker våre kunstneriske evner for å skape ting sammen.
- Vi har julekalender.
- Vi er til stede og med i leken for å hjelpe barna med inkludering.
- Vi ønsker hverandre en god ferie/høytid
- Vi har fokus på å glede andre.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna gleder seg til samling.
- Barna bruker tid med hverandre for å skape ting.
- Barna vet hva julen handler om.
- Barna spør hverandre om de vil være med i leken, eller om de kan få være med.
- Ansatte og barn leker sammen.

Periodens tips:
Sett av små stunder i hverdagen til prat, les og kos. Det gir mye mer enn du tror.

Moss
kommune

Januar og februar

Mål: Barna opplever nye lekemuligheter, og medvirkning i leken.

Tema: Vinter

0-3 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi legger til rette for et spennende lekemiljø både ute og inne.
- Vi legger ut spor for å se hva barna er interessert i.
- Vi er ute i all slags vær.
- Vi legger til rette for å bli kjent med Norges urbefolkning.
- Vi legger til rette for å bli kjent med hva som skjer rundt têt.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna viser glede når de opplever snødekt utemiljø. (kanskje for første gang?)
- Barna får delta i samling hvor vi lærer om samene, hører på joik og ser samisk kultur.
- Barna får delta i samling hvor vi lærer om têt, hører på tradisjonell asiatisk musikk og ser på têt parade.

3-6 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi legger til rette for lek og aktiviteter i vinterlandskap
- Vi er lydhøre og tilrettelegger lekemiljø og aktiviteter med barnas interesser som utgangspunkt
- Vi lærer om Norges urbefolkning og deres tradisjoner
- Vi gir barna kjennskap til têt

Hvordan synes det i praksis:

- Barna er aktive i vinterlandskapet
- Barna gir uttrykk for hva de ønsker av aktiviteter og lek
- Barna deltar i aktiviteter rundt samenes nasjonaldag og têt

Periodens tips:

Hvis barnet sier «I dag har jeg bare lekt», tenk på dette:

Barnet har jobbet med sosial kompetanse, språk, emosjonell utvikling, turtaking osv. Spør litt om dette. Det er magisk hva barna lærer i leken.

Moss
kommune

Mars og april

Mål: Barna blir sett, hørt og møtt på sine følelser. Vi øver oss på å sette ord på dem.

Tema: Vår og følelser

0-3 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi øver oss på å regulerer følelser.
- Vi øver oss på begreper som har med følelser å gjøre.
- Vi bruker ASK symboler for å sette ord på følelser.
- Vi forsker på og blir kjent med våren.
- Vi får kjennskap til påsken og eids budskap og tradisjoner.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna begynner å bruke begreper og symboler for følelser.
- Barna kjenner andres følelser.
- Vi fokuserer på det barna viser interesse for i naturen.
- Barna har begynnende kjennskap til påsken og eid.

3-6 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi benytter oss av det pedagogiske «grønne tanker, glade barn»
- Vi benytter oss av litteratur og sanger om følelser
- Vi lærer om vårtegn i naturen
- Vi får kjennskap til påskens budskap og tradisjoner

Hvordan synes det i praksis:

- Barna kan sette ord på egne, og gjenkjenner andres følelser
- Barna finner vårtegn
- Barna lager påskepynt

Periodens tips: Vis at du forstår barnet selv når du setter grenser. Si noe som «Jeg ser at du er sint nå» i stedet for å avfeie det.

Moss
kommune

Mai, juni og juli

Mål: Barna finner nye lekevenner på tvers av avdelingene

Tema: Mangfold og inkluderende fellesskap

0-3 år

Tiltak for å nå målet:

- Vi går på besøk til den nye avdelingen som barna skal begynne på til høsten.
- Vi etablerer nye vennskap på tvers av avdelingene.
- Vi har fokus på regnbueloven.
- Vi øver på 17 mai sanger.
- Vi snakker om ulike familie sammensetninger.

Hvordan synes det i praksis:

- Vi henger opp regnbueloven på avdelingene våre.
- Barna synger 17 mai sanger i samlinger.
- Barna søker barn på andre avdelinger.
- Barna søker nye lekeområder.

3-6 år

Tiltak for å nå målet:

- De ansatte inviterer til besøksdager for barn som skal bytte avdeling og for helt nye barn.
- Vi øver på de samme 17.mai sangene.
- Vi har felles arrangementer med og uten foreldre.
- Vi har regnbue-uker med fokus på mangfold.

Hvordan synes det i praksis:

- Barna har kjennskap til flere 17.mai sanger.
- Barna benytter seg av hele barnehagens uteområde.
- Barn fra ulike avdelinger spør etter hverandre og leker sammen

Periodens tips: Vis aktivt at alle barn hører til. Oppmuntre til å invitere med andre i lek og hjem, og vær nysgjerrig på barnas opplevelser. Små handlinger kan gjøre en stor forskjell for at alle barn opplever å ha en plass i fellesskapet.

Moss
kommune